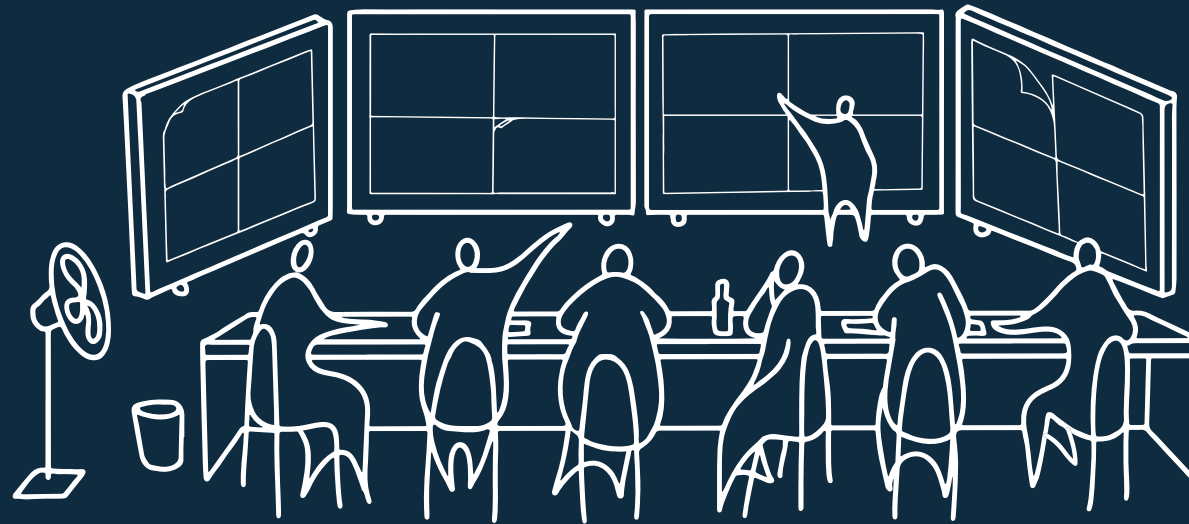

Propuneri de intervenție

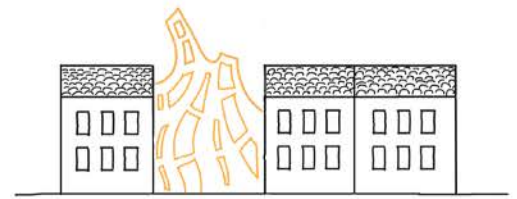
Zona peninsulară Constanța

Constanța
2019 / 05

I. Propuneri de intervenție **9**

I.1 Intervenție în zona termelor romane	10
I.1.1 Oana Cioroianu	12
I.1.2 Maria Tase	20
I.1.3 Ioana Paliuc	24

I.2 Intervenție în zona Piața Ovidiu	28
I.2.1 Sergiu Popa	30
I.2.2 Dragoș Scurțulescu	36

I.3 Intervenție în zona Poarta 1	40
I.3.1 Cristina Inoveanu	42
I.3.2 Emilian Georgescu	50
I.3.3 Ștefan Cătălin Munteanu	56

J. Autori **65**

I. Propuneri de intervenție

I.1 Intervenție în zona termelor romane

I.1.1 Oana Cioroianu

I.1.2 Maria Tase

I.1.3 Ioana Paliuc

I.2 Intervenție în zona Piața Ovidiu

I.2.1 Sergiu Popa

I.2.2 Dragoș Scurțulescu

I.3 Intervenție în zona Poarta 1

I.3.1 Cristina Inoveanu

I.3.2 Emilian Georgescu

I.3.3 Ștefan Cătălin Munteanu

J. Autori

I. Propuneri de intervenție

Aspirația către un viitor dinamic

Poziția geografică a orașului Constanța față de București produce o conexiune facilă pentru constănțeni. Mulți tineri aleg să urmeze studiile, și în special cele din domeniul arhitecturii, în capitala țării.

Din punct de vedere economic, orașul București permite absolvenților o încadrare facilă în viața profesională în oraș, astfel resursele umane semnificative din Constanța se pierd. Totuși, există o înclinație vizibilă din partea tinerilor arhitecți de a se întoarce în orașul lor natal și de a propune noi viziuni.

Atracția orașului și a mării se regăsește în soluțiile proiectelor de diplomă. Aceste soluții identifică puncte strategice în oraș și sugerează intervenții la scara locului care ar putea revitaliza zona istorică.

Inserarea de noi direcții

În cadrul zonei peninsulare, se propun o serie de proiecte ce au scopul de a revitaliza comunitatea și imaginea acesteia. Noile propuneri se pot axa pe funcțiuni culturale sau de petrecere a timpului liber (loisir), pentru a atrage mai mulți oameni să folosească zona istorică și pentru ca aceștia să-i atribuie noi simboluri culturale.

Proiectele iau în considerare contextul cultural, dar și caracteristicile fizice ale zonei de implementare. Astfel se remarcă o modestie stilistică pentru a nu concura cu patrimoniul cultural existent.

Proiectele au caracterul de echipamente urbane necesare pentru revigorarea funcțională a zonei peninsulare.

Un proiect cultural contemporan reprezintă expresia prezentului cu privire la aspirațiile comunității și la poziția culturală a acesteia din acel moment.

I.1 Intervenție în zona termelor romane

Spre capătul de sud al falezei, au fost descoperite și cercetate parțial în anul 1964, vestigiile unei construcții antice, cunoscute sub numele de „Lentiarion”. Prin natura materialului constructiv și a stilului arhitectonic, s-a dovedit că aici se afla edificiul băilor publice, care era strâns legat de complexul cu mozaic, a cărei prelungire de sud o reprezenta. Edificiul se compunea din mai multe săli și camere (vestibule), distruse în mare parte de lucrările edilitare moderne. Totuși, s-a păstrat sala principală a clădirii și un vestibul prevăzut cu o scară de legătură între edificiu și nivelul de călcare al orașului. Lungă de 30 m și lată de 10 m, sala principală era pavată cu dale mari de marmură.

Peretele longitudinal de est, construit cu spatele la faleză, este relativ bine conservat (înălțimea maximă 5,40 m). El se compune, din două ziduri lucrate în rânduri alternative de cărămizi și blochete de calcar – aflate la 0,50 m distanță unul față de altul – și în care s-au practicat numeroase orificii, care permiteau o permanentă circulație a aerului.

În spațiul din afara edificiului, pe toată lungimea zidului de vest (distrus până la nivelul pardoselii în perioada modernă) s-au găsit orânduite tuburile de ceramică ale sistemului de încălzire subteran (hypocaust). Aerul cald și aburul produse în această instalație încălzeau în mod egal pereții clădirii (în zidul de sud s-au găsit încastrate, pe înălțime, tuburi ceramice prin care circula aerul încălzit), iar

în substructura zidurilor au fost descoperite câteva canale cu aceeași destinație.

Construcția termală de la Tomis nu este îndeajuns documentată, numeroase încăperi și compartimente specifice băilor fiind ascunse în pământul de sub faleza orașului. Totuși, dimensiunile sălilor degajate permit reconstituirea proporțiilor monumentale ale clădirii, ridicată cel mai probabil în aceeași perioadă cu Edificiul roman cu mozaic.

Băile publice romane de la Tomis au fost construite, cel mai probabil, în vremea lui Dioclețian, și au o suprafață de zeci de hectare.

Acest sit arheologic prezintă un obiectiv important la nivel local. Lipsa integrării sale în circuitul turistic și cultural accentuează interesul tinerilor arhitecți în căutarea soluțiilor de promovare al ansamblului.

001 Termele romane

002 Edificiul roman cu mozaic

localizare
intervenție

Schită a siluetei zonei peninsulare

"Soluția arhitecturală a depins de câțiva factori importanți: deschiderea către mare, vizibilitatea către port, caracterul vegetal și tectonic al zonei și corelarea tuturor acestor considerente într-o formă care să servească în mod optim caracterului public al unui centru de informare istorică și culturală.

Traseul muzeal este împărțit în două zone principale. Expoziția permanentă, axată pe arheologie, constă în expunerea Termelor romane și a tuturor artefactelor găsite în săpăturile locale. Pentru a facilita înțelegerea datelor istorice și a atrage interesul pentru arheologie, se dorește completarea acestei expoziții cu o serie de tehnici cu rolul de a crea o imagine de ansamblu asupra contextului istoric în care se situează artefactele expuse și nu numai. În acest scop se propune o instalație din fibre optice cu ajutorul căreia se pot proiecta reconstituiri ale orașelor antice sau a altor evenimente din acea perioadă.

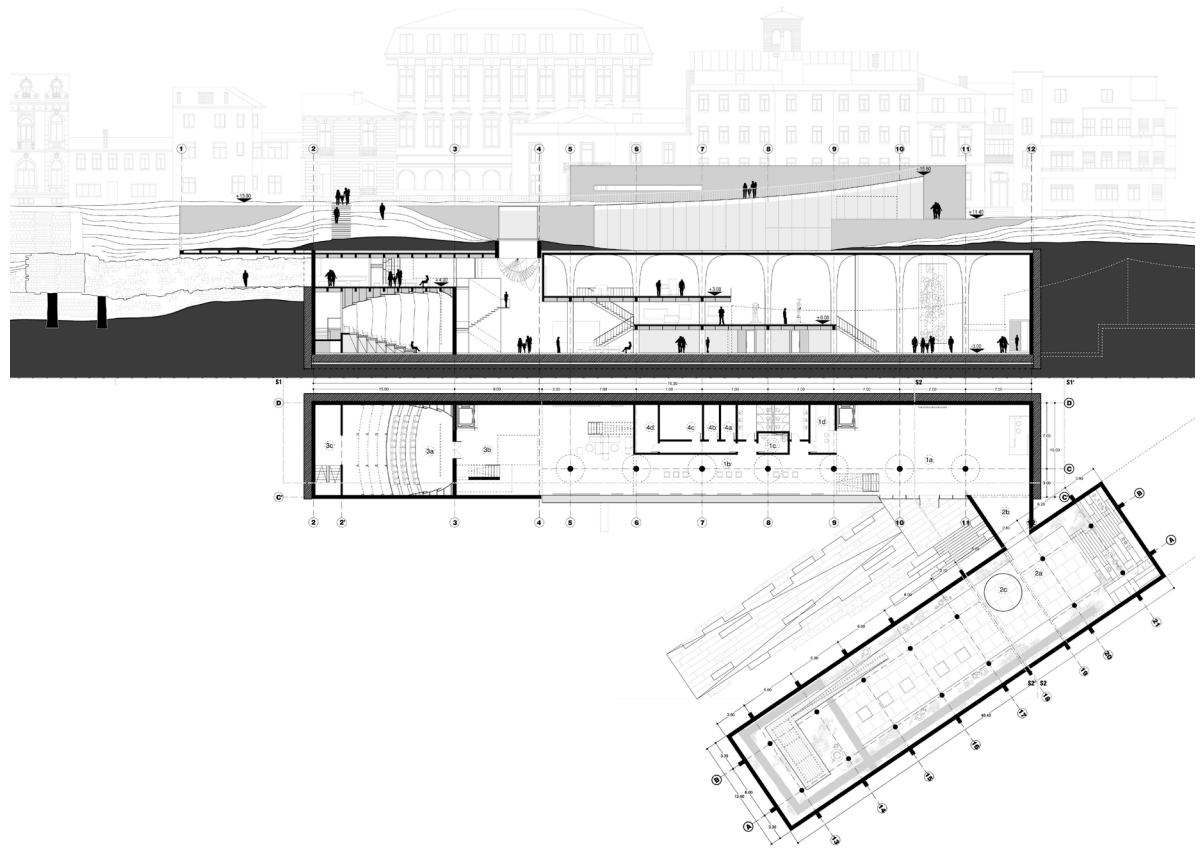
Vestigiile arheologice descoperite pe sit sunt tratate în mod diferit, în funcție de importanța lor, gradul de conservare și cercetare în care se află. Astfel, zidul rămas din depozitele regale va fi completat într-o materialitate diferită, pentru a fi protejat și pus în valoare. Sala Termelor este muzeificată in situ, în timp ce vestigiile de la partea superioară a taluzului vor fi în regim de cercetare și deschise doar parțial vizitatorilor. Se creează astfel un spațiu de interacțiune între arheologi și publicul larg.

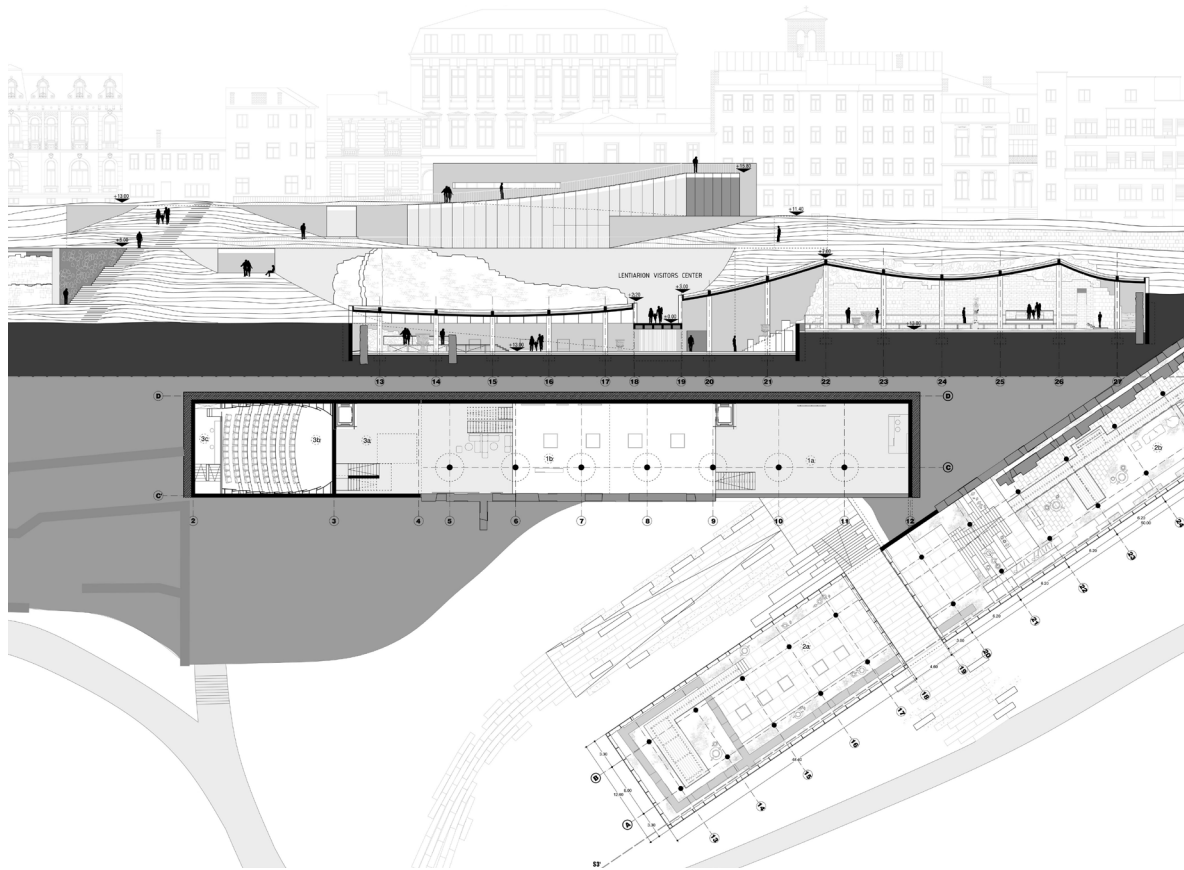
Plan de situație ce prezintă relația cu
Edificiul roman cu mozaic.

Un centru cu menirea de a amplifica
interesul publicului pentru bagajul
cultural al orașului.

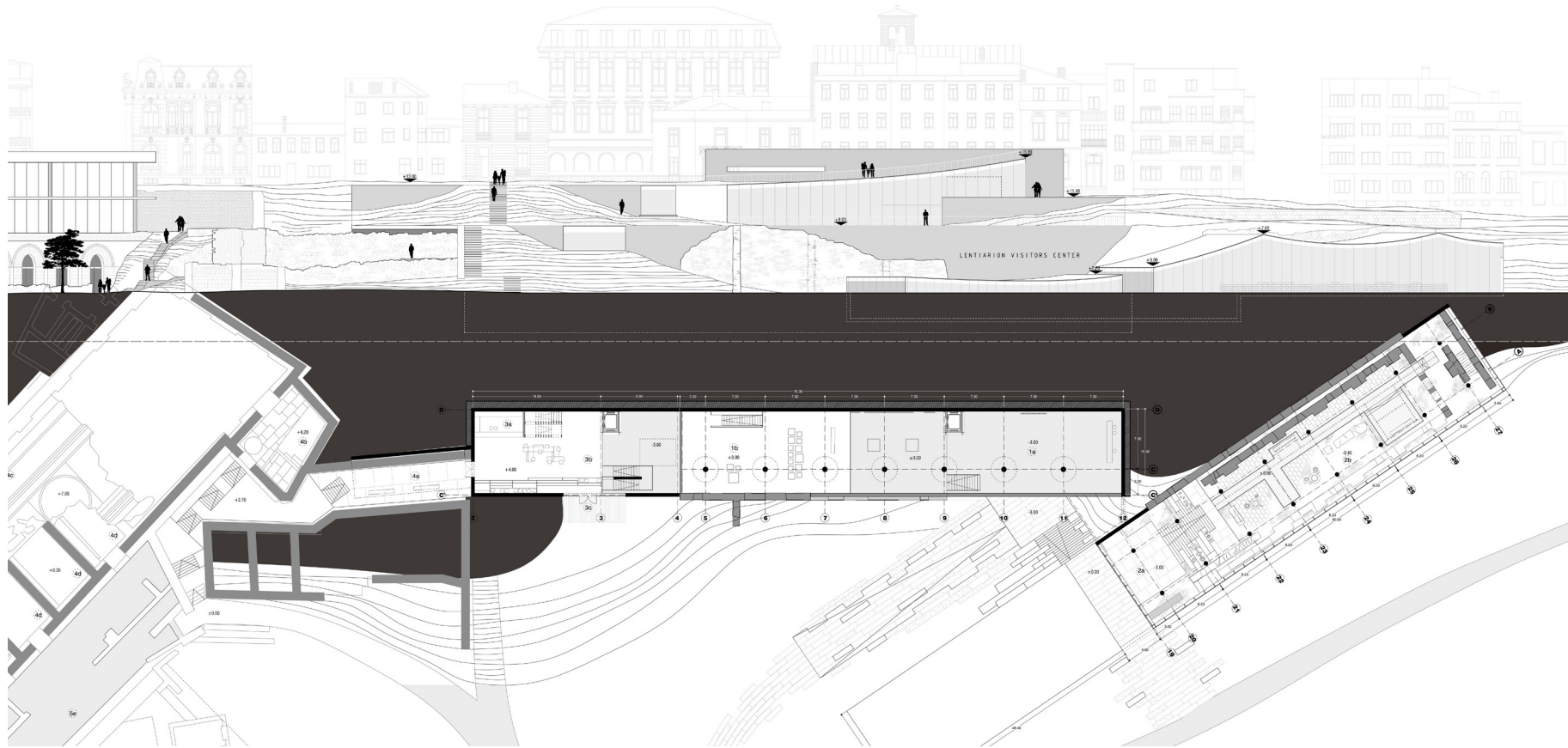
Plan nivel acces

Plan nivel expoziție

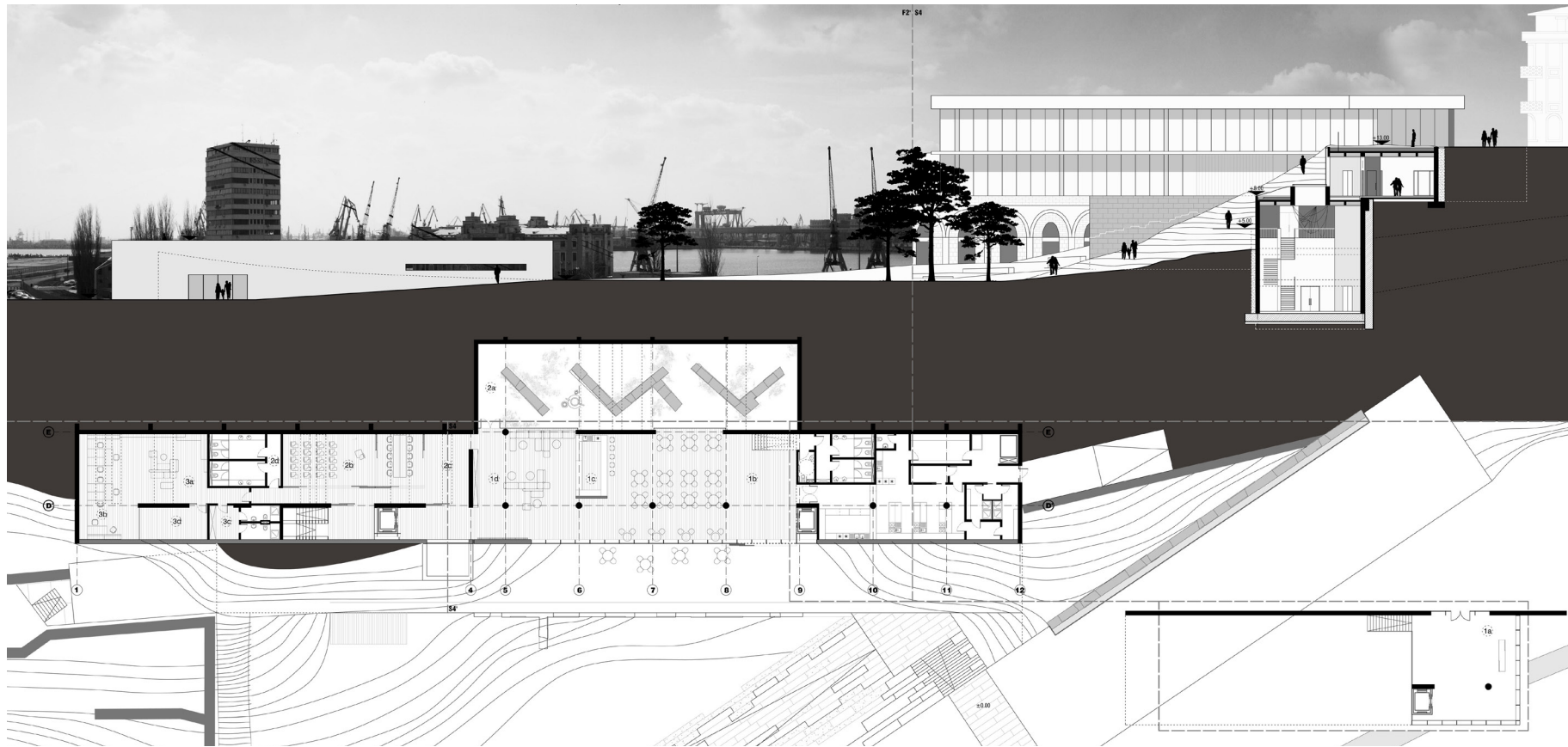

Recepție

Plan nivel supantă

Plan nivel superior

Propunerea dorește să accentueze strânsa legătură între pământ și arheologie, să sugereze o atmosferă, prin intermediul contrastului între lumină și întuneric și al trecerilor succesive de la interioare largi la spații strâmte. Astfel, volumul își asumă caracterul introvertit al celui ce privește către interiorul pământului decât în afara lui. Lumina pătrunde prin spații neașteptate, de cele mai multe ori contactul vizual cu exteriorul este limitat. Acest gest este în concordanță cu o anumită austeritate dată de zona portuară alăturată. Volumul se deschide la nivelul terasei superioare, unde se desfășoară caracterul profund public al spațiului și de unde relația cu marea este mult mai directă. Elansarea clădirii către un punct de belvedere accentuează strânsa legătură între arhitectură și mare.

S-a urmărit păstrarea caracterului vegetal al taluzului de vest, una dintre puținele zone de acest tip din Constanța. Inserția arhitecturală își propune să se insereze în mod neagresiv în sit și să potențeze prin amenajare și funcțiuni caracterul de promenadă a coastei. Propunerea unor coborâri facile, cât și a unor trasee amenajate și puncte de belvedere doresc să transforme partea vestică a taluzului într-o zonă de agrement, a cărui traseu urmărește conturul peninsulei și se continuă cu faleza și cazinou, portul turistic și plaja Modern."

Zonă expozițională

Platformă urbană

LENTIARION VISITORS CENTER

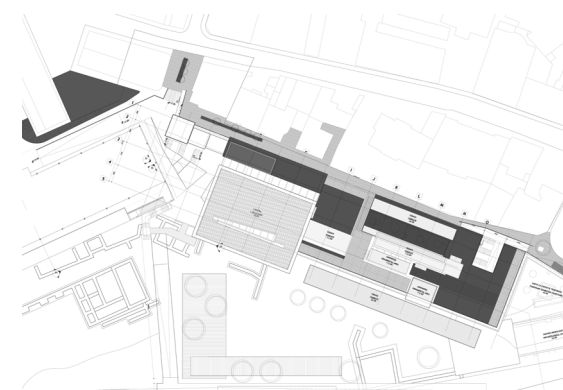
I.1.2 Maria Tase

Proiectul reprezintă o continuare a Muzeului Edificiului roman cu mozaic. Întregul ansamblu nou creat, permite realizarea unui pol cultural ce facilitează vizibilitatea patrimoniului istoric al orașului.

Configurația arhitecturală se dezvoltă ca fiind o complementaritate la existentul muzeu, și păstrează o fragmentare ce pune în valoare arhitectura modernistă a clădirii adiacente. Această diversitate formală permite dezvoltarea unor activități variate ce se extind în afara sferei de arheologie.

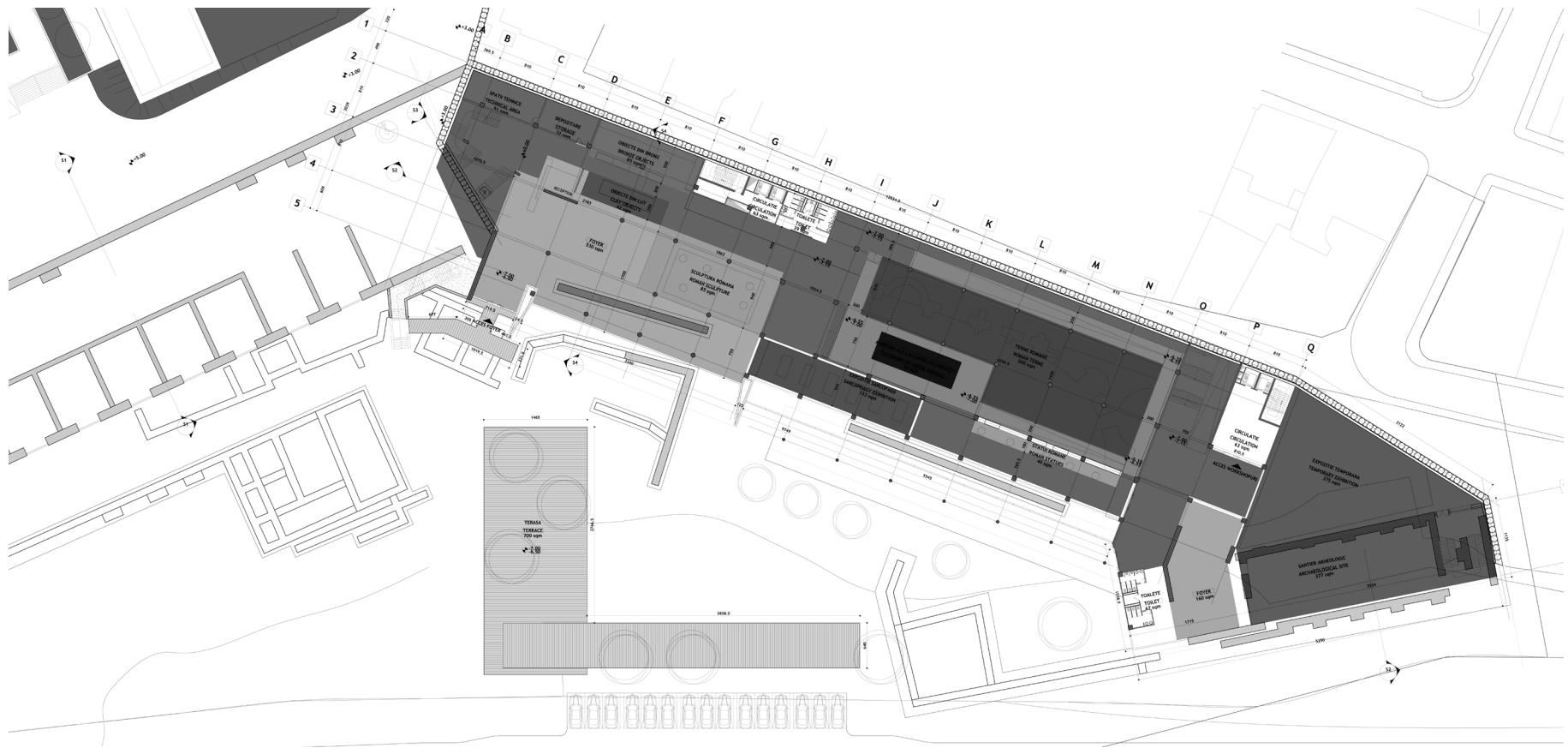

Vedere acces

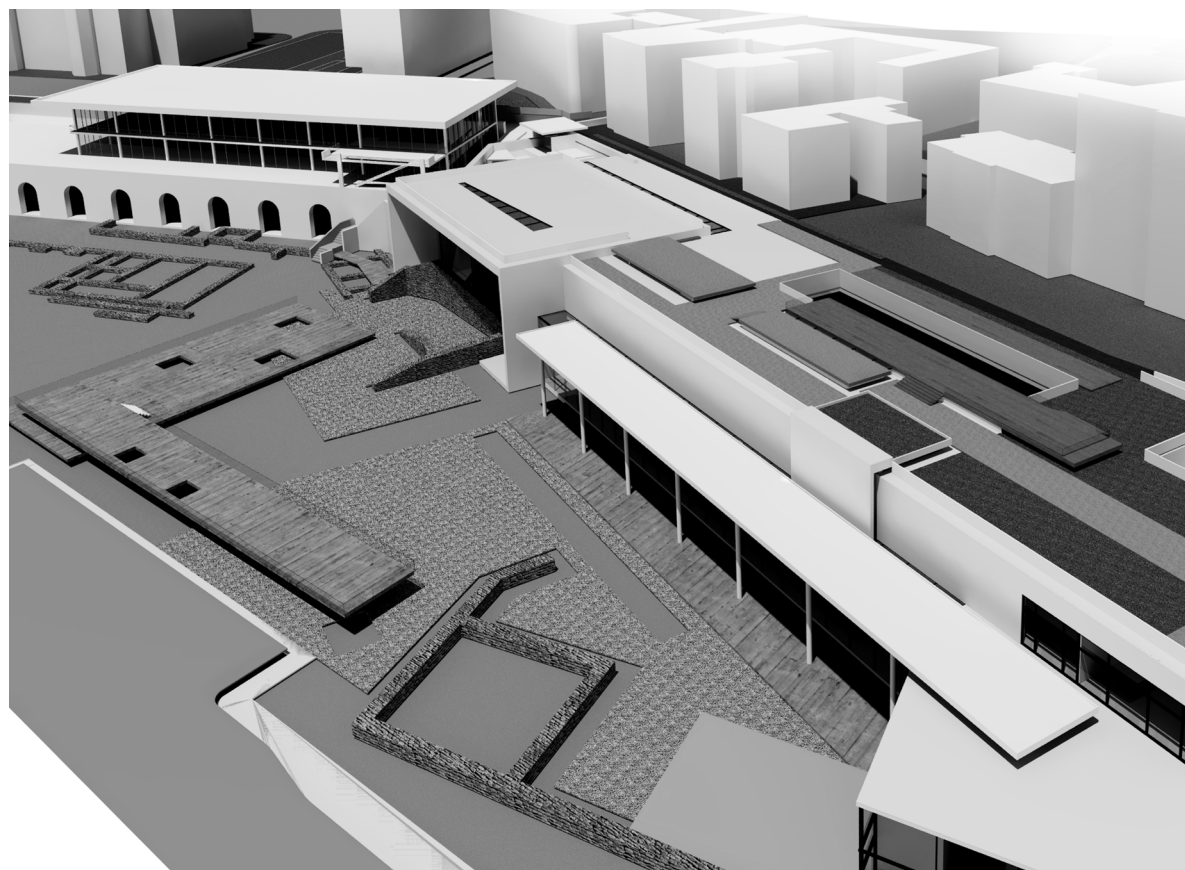
Plan de situație

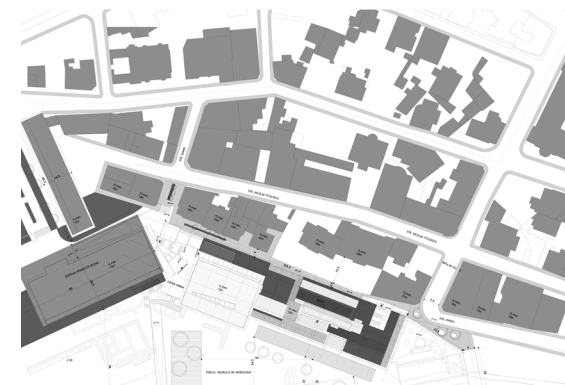

Plan expoziție

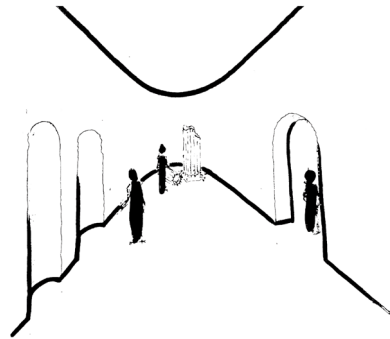

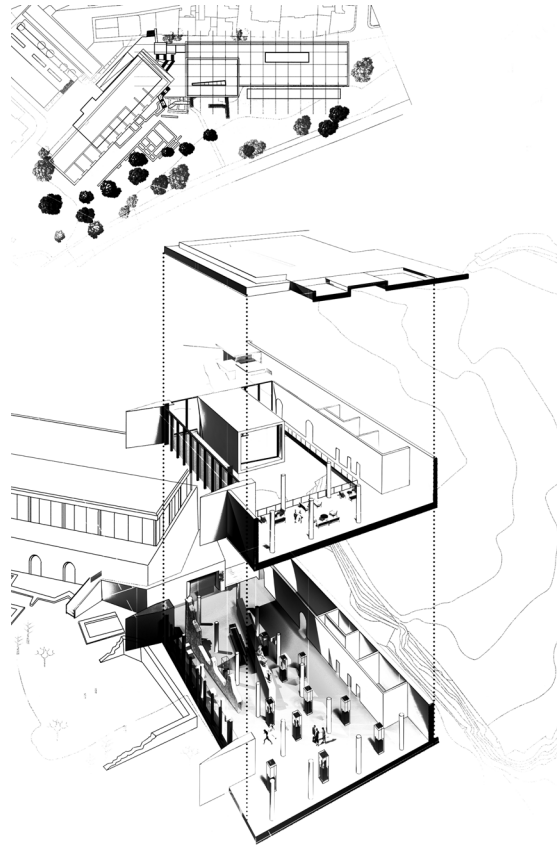
Volumetrie generală

Plan de situație

Schită preliminară

Încadrare în context

Intervenția se axează pe o prezentare introvertită a patrimoniului arheologic prezent în sit. Spre deosebire de Muzeul edificiului roman, ce constă într-un spațiu central larg ce pune în valoare pardoseală cu mozaic, aici se optează pentru o fragmentare a spațiilor. Desfășurarea fluxurilor urmărește o serie de încăperi ce prezintă punctual obiectele de arheologie.

Astfel, experiența centrului se transformă într-o introspecție, accentuată și de către tratamentul sobru al interioarelor. Totodată, proiectul rezolvă diferența de nivel a taluzului, propunând un traseu vertical ce permite accesul către Piața Ovidiu.

Proiectul poate fi considerat un appendice la actualul muzeu, ceea ce permite dezvoltarea unui pol cultural și educațional. Fapt ce conlucrează cu destinația Muzeului de Istorie Națională și Arheologie din Piața Ovidiu.

Spațiu expozițional

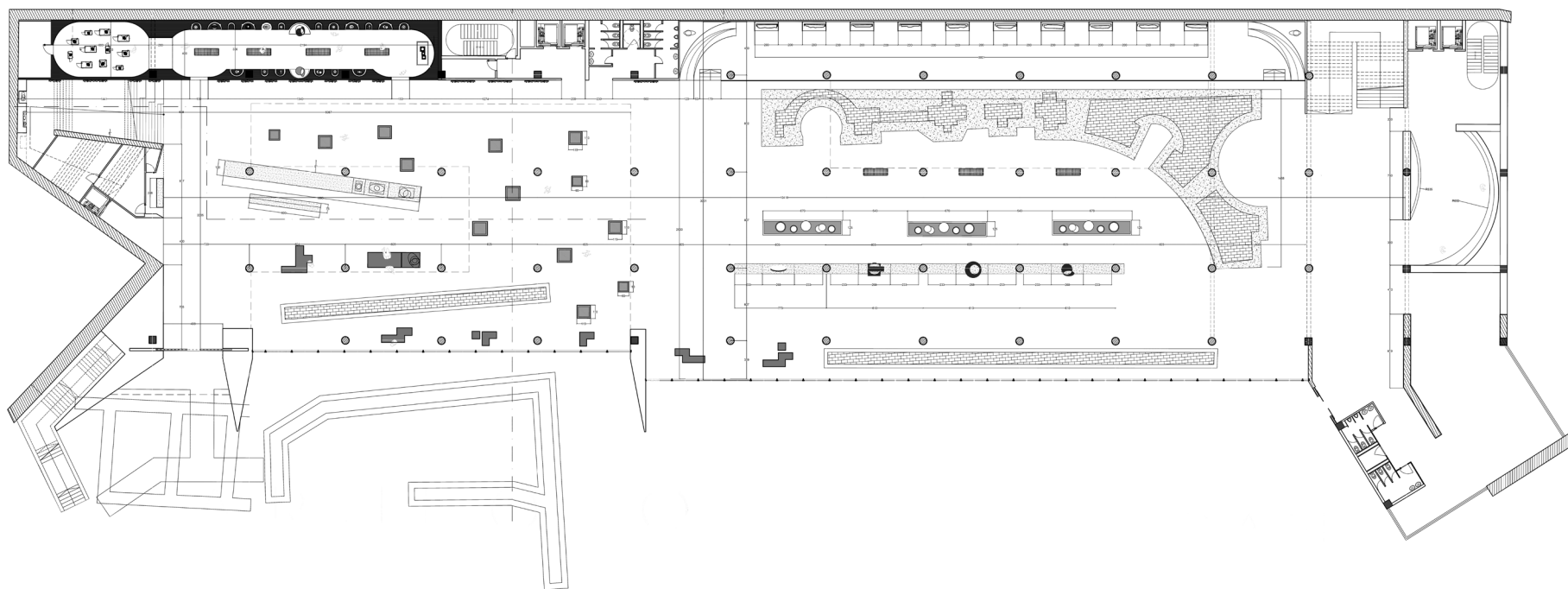
Spațiu expozițional

Spațiu expozițional

Spațiu expozițional

Plan parter

I.2 Intervenție în zona Piața Ovidiu

Insula Pieței Ovidiu reprezintă spațiul simbolic de adunare al orașului. Piața este susținută de o valoare istorică și o geometrie recognoscibilă, precum și obiecte de arhitectură ce susțin activități culturale importante pentru comunitate.

Actuala compoziție a pieței implică disfuncții estetice la nivelul fronturilor ce o definesc, rupturi ale țesutului urban ce delimitează spațiul de adunare, precum și o amenajare a spațiului public ce nu pune în valoare obiectivele din zonă. Aceste deficiențe transformă piața într-un spațiu de tranzit ce și-a pierdut rolul de adunare.

Obiectele importante ale insulei urbane, precum Muzeul de Istorie Națională, Edificiului roman cu mozaic și statuia lui Ovidiu, sunt clasificate ca monumente istorice importante. Totuși aceste obiective nu sunt puse în valoare prin starea de degradare a arhitecturii sau prin izolarea într-un spațiu larg, incert funcțional.

Fracturile din țesut au reprezentat punctul de pornire pentru o serie de propuneri ce urmăresc revitalizarea zonei Pieței Ovidiu.

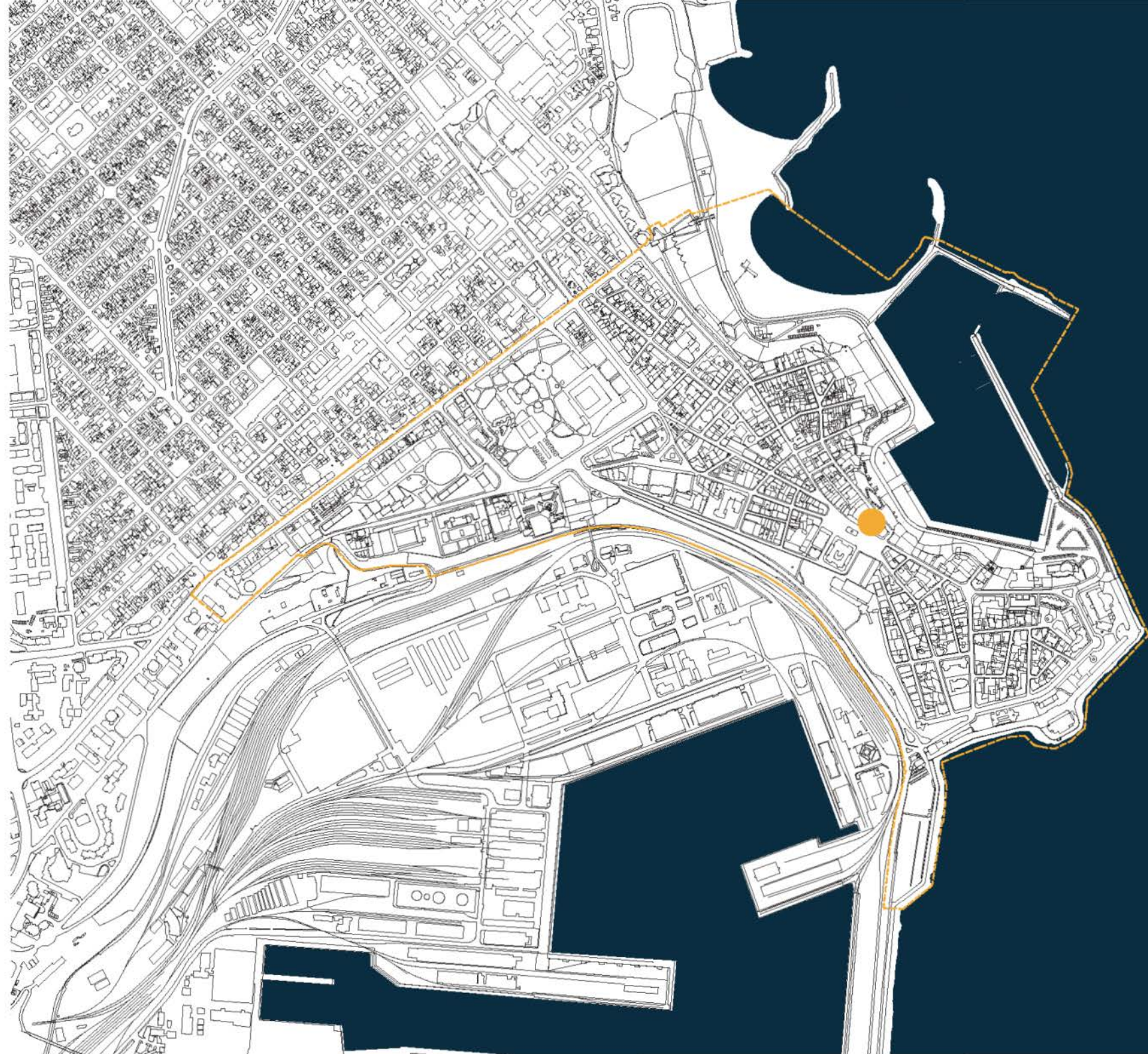

003 Piața Ovidiu, perioada interbelică

004 Piața Ovidiu, perioada contemporană

localizare
intervenție

I.2.1 Sergiu Popa

"Viziunea de la care a plecat conceptul acestui proiect a fost aceea de a pune în valoare cadrul natural și silueta Peninsulei. Evidențierea și accentuarea caracterului natural al sitului precum și a siluetei specifice Peninsulei s-a realizat prin crearea unor trasee (circuite) ce continuă dala urbană a pieții Ovidiu într-o nouă dală/rampă urbană ce face legătura între cota Pieței Ovidiu și cota falezei Golfului Tomis.

Existența unui trafic de tranzit important între oraș și port, respectiv, plajă care se desfășoară pe traseele bld. Tomis și str. Mircea cel Bătrân și suprapunerea acestuia cu fluxurile pietonale, precum și traficul staționar intens și dezorganizat au dus la propunerea traversării Pieții Ovidiu. Aceasta realizându-se prin subteran la nivel rutier dar și prin propunerea unui sistem de parcaje subterane care să satisfacă nevoile zonei în scopul redării Pieții Ovidiu pietonilor.

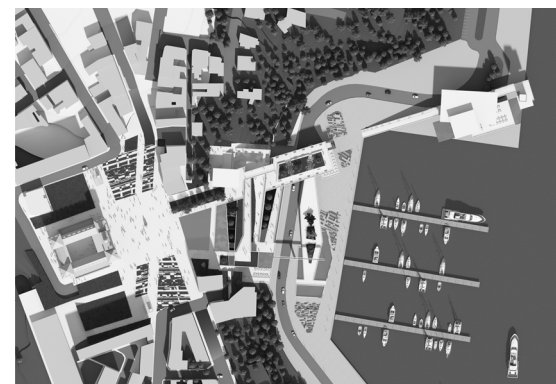
Prin dispunerea volumelor s-a urmărit punerea în valoare a dominantelor locale și de siluetă precum și crearea unui sistem de axe vizuale, belvederi corelat cu imaginea cornișei și a desfășurărilor de fronturi de pe aceasta (onorarea imaginii de pe mare).

Volumul are rolul de a pune în valoare taluzul înverzit de pe conturul Peninsulei prin amenajări specifice cu scopul de a fi redat promenadei pietonale. De asemenea s-a dorit crearea unei zone de conexiune

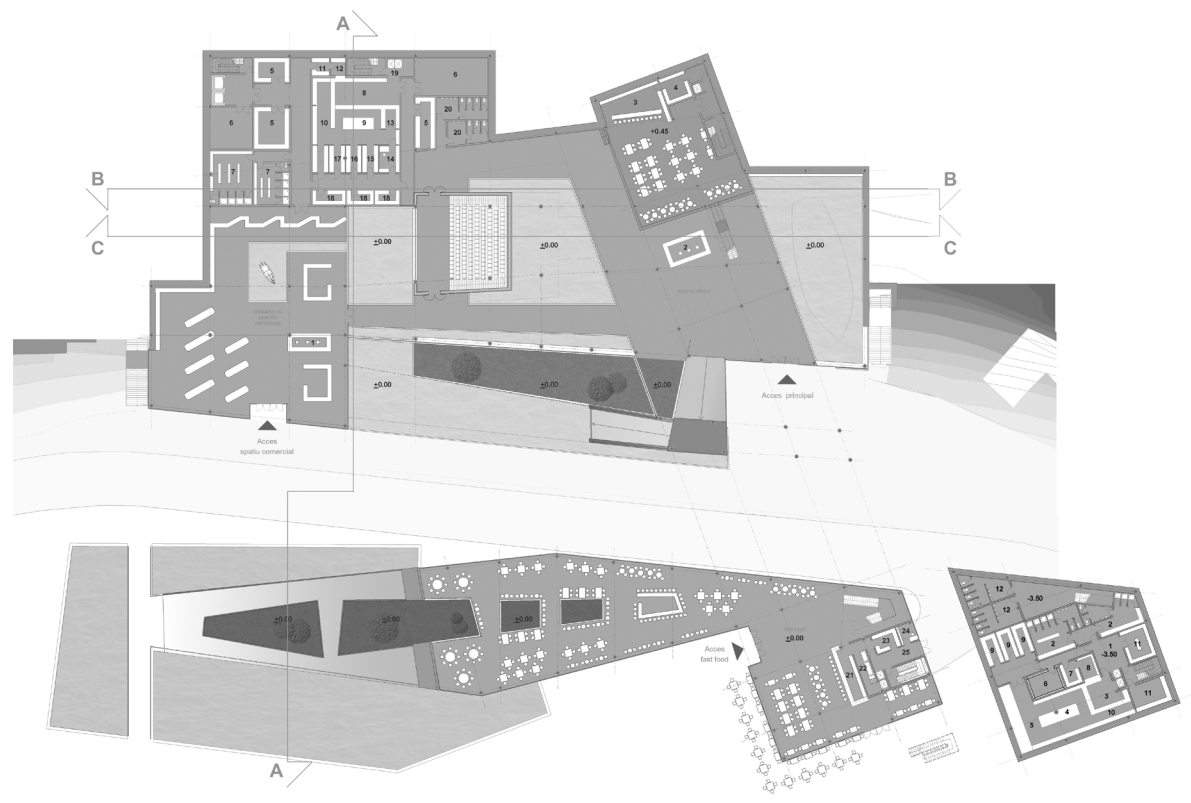
între Piața Ovidiu și portul de agrement atât prin „subteran” prin parcul în interiorul volumului propus, cât și suprateran, prin amenajarea unei dale/rampe urbane amenajată cu alei transversale pe pantă (pietonalele din lungul taluzului) care să facă legătura între nivelul superior și cel inferior ale falezei în dreptul Pieței Ovidiu.

Totuși, traseul poate fi scurtcircuitat prin angajarea unor scări ce flanchează volumul propus ce au rolul de a înlesni parcursul până la nivelul platformei Portului Tomis.

Spațiul public al pieței (redată pietonilor) și cel al dalei-scară urbană ce va lega Piața Ovidiu de portul Tomis va permite desfășurarea de evenimente urbane devenind – și prin funcțiune și prin legăturile asigurate – un pol al animației urbane.

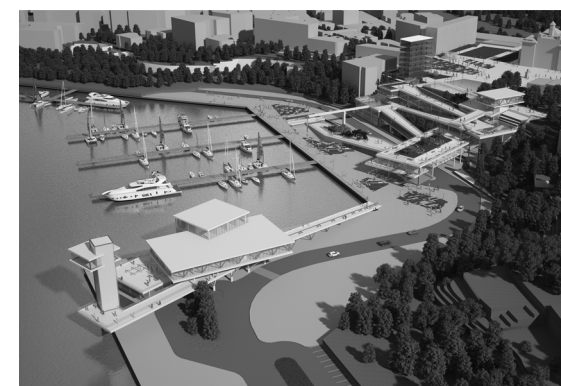
Plan de situație

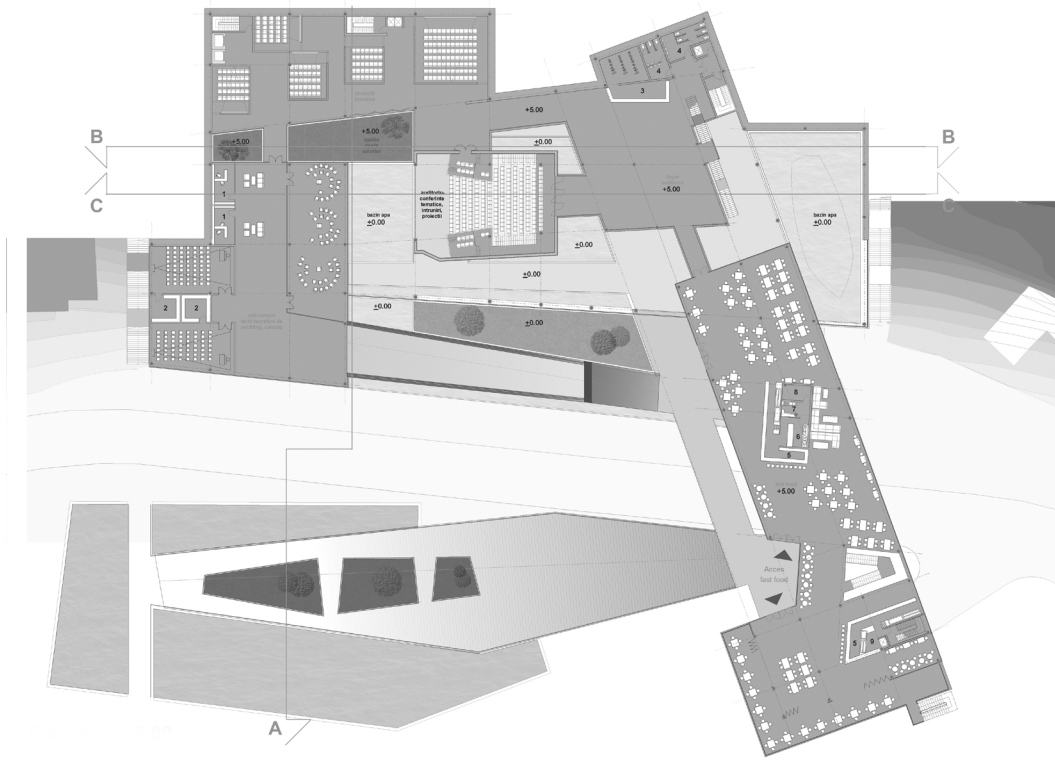
Plan cota 0.00m

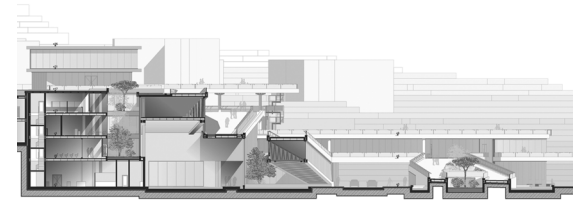
Vedere în Portul Tomis

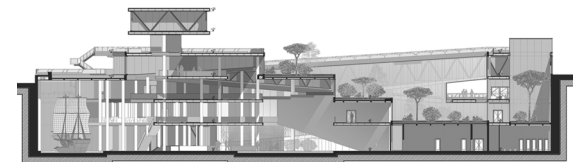
Vedere generală

Plan cota 5.00m

Secțiune A

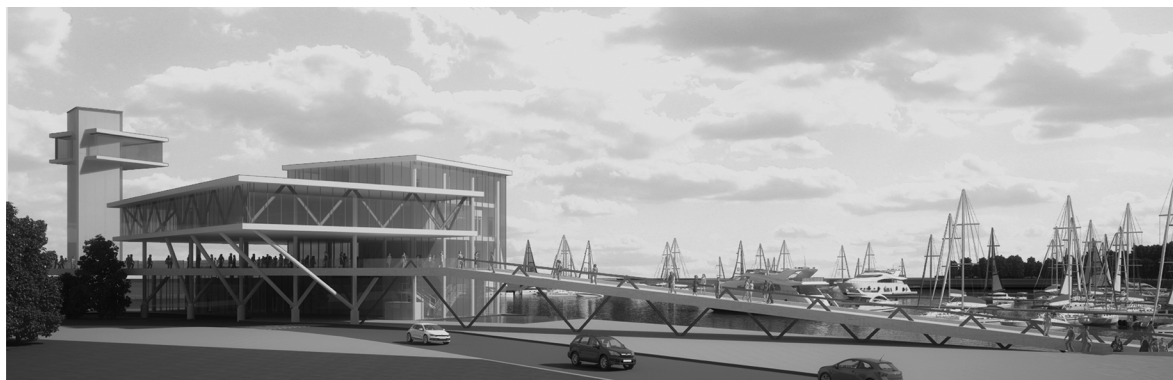
Secțiune B

Deoarece această zonă are un potențial deosebit atât din punct de vedere funcțional (turistic și de loisir urban) cât și din punct de vedere estetic-configurativ datorită relației deosebite cu elementele de cadru natural – marea și faleza – care determină în bună măsură caracterul Peninsulei, s-a propus dotarea zonei cu echipamente și servicii cât mai diverse.

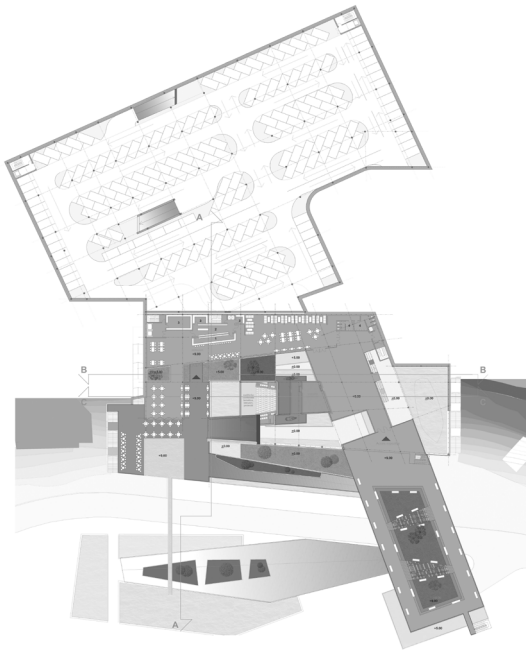
Serviciile dedicate turismului au rolul de a atrage și stimula reimplantarea în Peninsulă a activităților tradiționale specifice ce vor duce la creșterea atractivității zonei și la animarea ei cu evenimente multiple și diverse: culturale, științifice, sportive (în special cele nautice), festivaluri, serbări, simpozioane, congrese, ateliere etc.

Zona de dotări cu caracter permanent specifice unei faleze urbane este situată la baza platformei Portului Tomis și va cuprinde funcțiuni de comerț, alimentație publică (mici restaurante cu specific, cafenele, baruri etc.), servicii de informare turistică, servicii legate de sporturile nautice (închirieri de echipament etc.), activități culturale și de loisir.

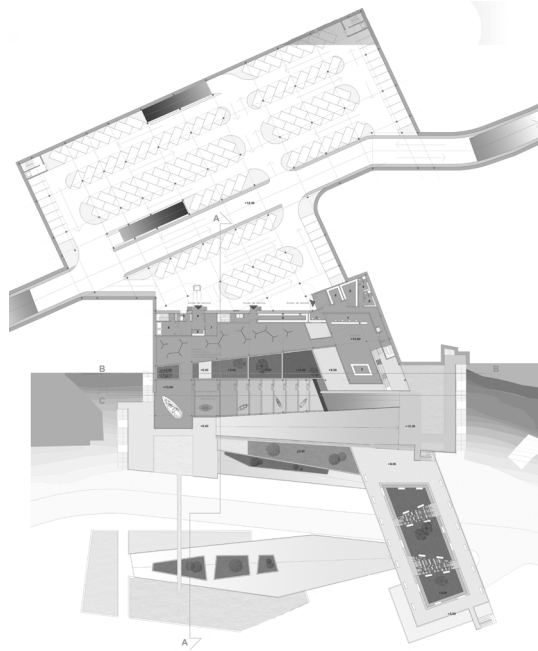
Scopul acestui proiect a fost acela de a schimba caracterul platformei portului de agrement prin dotarea cu echipamentele specifice necesare și prevederea unor funcțiuni specifice activității și animației unui port de agrement și port de călători precum și de a conecta Piața Ovidiu cu Portul Tomis."

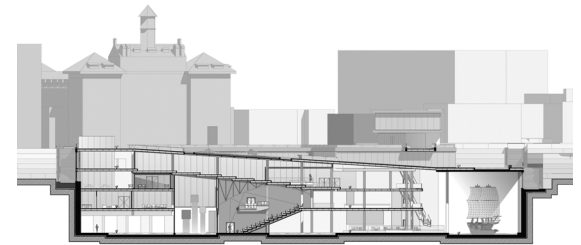
Silueta portului turistic

Plan cota 9.00m

Plan cota 13.00m

Secțiune C

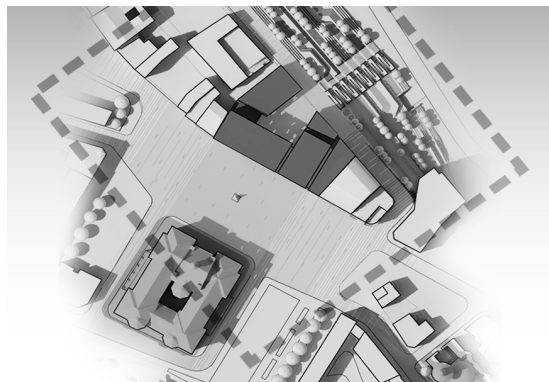

I.2.2 Dragoș Scurțulescu

"Clădirea este definită, în relație cu alte edificii publice importante din zonă. Destinația aleasă urmărește o integrare în contextul dat. Punctele culturale ale zonei studiate, conturează un centru polarizator de informații cu privire la Piața Ovidiu. Construcția devine un pol urban de atracție, poziționat într-un cadru natural cu belvedere către mare. Astfel, în zona studiată legăturile devin pietonale, și se întâlnesc în Piața Ovidiu.

Proiectul are ca scop final, un volum care să leveze deasupra unui gol, pentru a înrăma peisajul, spațiu ce devine loc de întâlnire și deservește intrarea în clădire. Toate acestea adaugă o nouă dimensiune artistică în Piață. Contribuția vizuală, face ca obiectul de artă să devină o imagine simbolică, reprezentativă, ajutând la chemarea unei identități, și având ca scop atragerea vizitatorilor prin unitatea sa."

Fundația culturală își propune să difuzeze creația artistică, contemporană și nu numai, unui public cât mai larg și divers.

Plan de situație

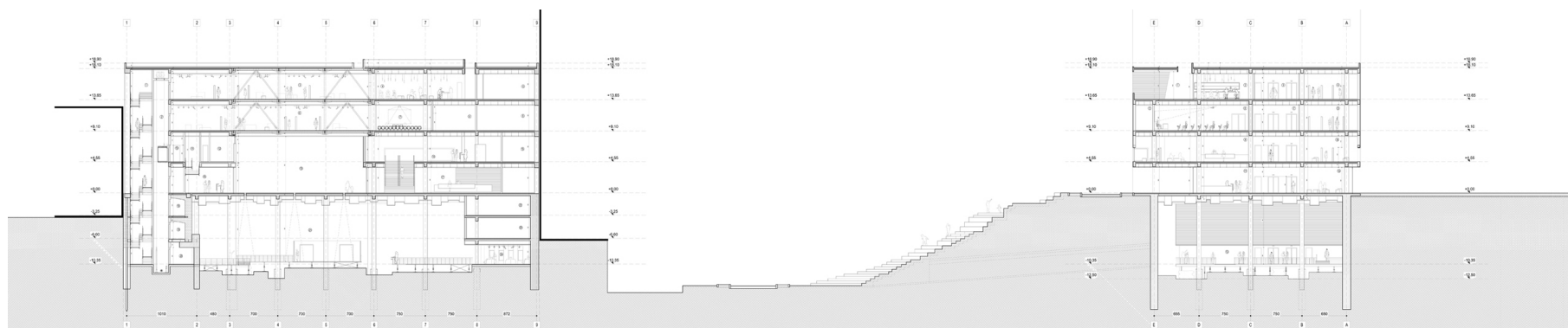
Vedere dinspre portul turistic

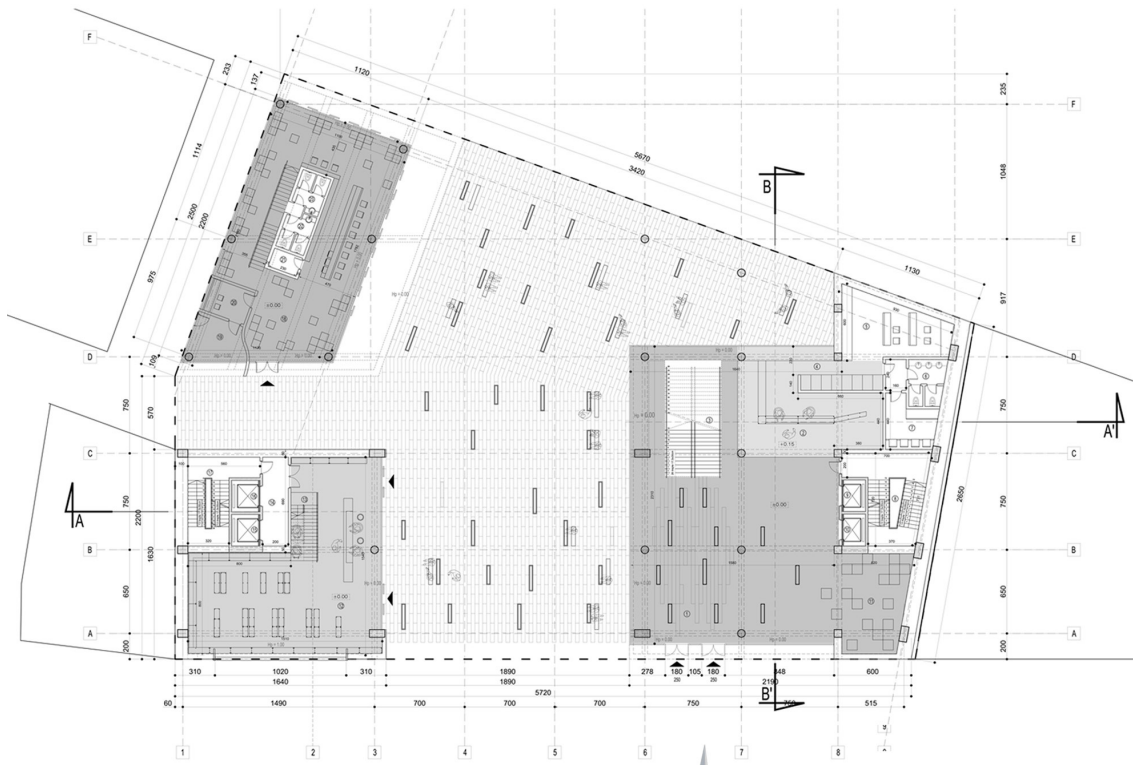
Volumetrie generală

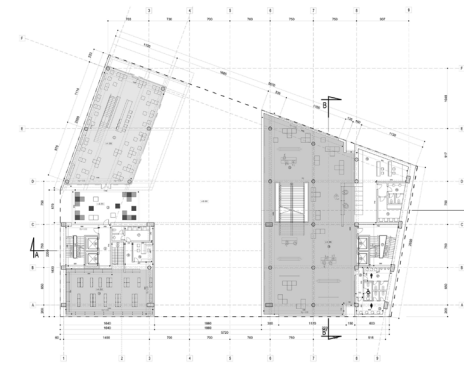
Desfășurată Piața Ovidiu

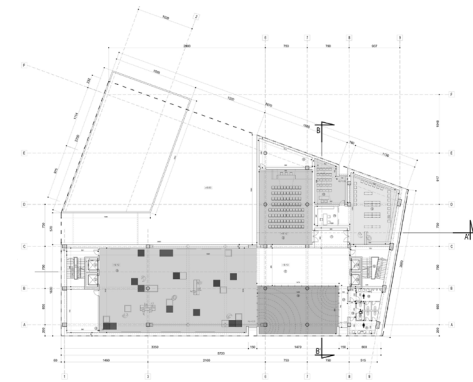
Secțiuni generale

Plan parter

Plan etaj 1

Plan etaj 2

I.3 Intervenție în zona Poarta 1

Poarta 1 reprezintă istoric poarta de acces în oraș. Pe măsura dezvoltării portului, a fost necesară definirea unei zone de staționare, astăzi parcare de lângă terasa "Vraja Mării" actual "The View".

Zona destinată parcării a fost dezvoltată din necesități pragmatice datorită activității intense a Portului Constanța. Principala activitate portuară s-a translatat în noua dezvoltare industrială dinspre Agigea, și astfel a scăzut importanța Porții I. Acest schimb de densitate comercială a transformat spațiul parcării într-o zonă neexploată, poziționată într-un punct strategic pentru dezvoltarea activităților culturale în peninsula Constanța.

Propunerile urmăresc să ofere rezidenților și turiștilor o experiență dinamică prin construirea de centre culturale, ce aduc noi simboluri unei zone rezervată în mod istoric pentru scopuri industriale.

005 Imagine de epocă cu terasa Vraja Mării

006 Vedere spre clădirea Cazinoului

localizare
intervenție

I.3.1 Cristina Inoveanu

"Situl este situat la intersecția mediului urban cu cel comercial pe traseul ce leagă zona industrială de Cazinou și de celelalte atracții turistice. În urma studiilor, funcțiunea -Muzeul Naturii- dorește să pună în valoare caracteristicile peninsulei și ale Mării Negre și activează economia orașului dar și activitatea de loisir, turistică și culturală.

Zona peninsulară este bordată de taluzuri înverzite, ce reprezintă o sursă esențială de vegetație. Astfel noul muzeu urmărește integrarea discretă a cadrului natural vegetal și să proiecteze o imagine asupra importanței sustenabilității."

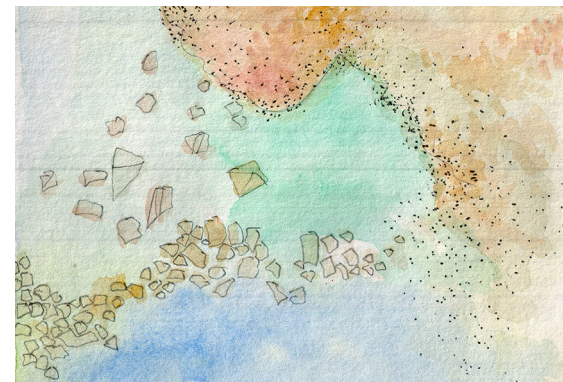
Proiectul constă în configurarea unui nou tip de țesut urban ce se dezvoltă în jurul destinației educaționale. Tratarea volumelor urmărește definirea unui spațiu public ce conectează diverse activități. Astfel, se evită dezvoltarea unui obiect monolitic ce ar concura cu silueta clădirii Cazinoului, și în schimb continuă fragmentarea și diversitatea țesutului istoric.

Distanțarea de o expresie arhitecturală monumentală, și axarea pe aspectul educațional dezvoltă un nou tip de interacțiune în cadrul comunității. Astfel se face trecerea către o activitate participativă și dinamică, spre deosebire de actuala stare de contemplare prezentă la nivelul falezei.

Se urmărește deschiderea zonei peninsulare prin inserția de noi tipologii conectate direct la cadrul natural al mării.

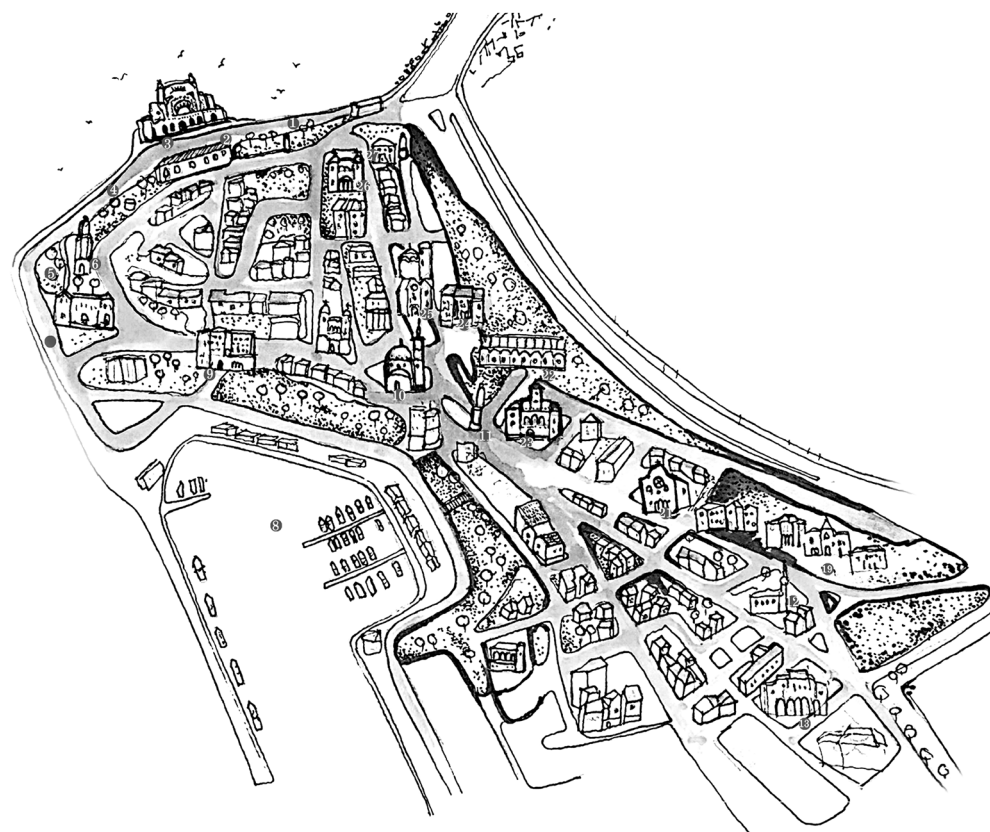

Schiță preliminară

Schiță preliminară

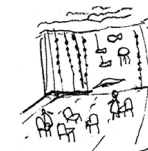

Zona peninsulară

Axarea pe definirea spațiilor comune. Tesutul nou creat urmărește definirea unui nou tip de spațiu public.

Integrarea unui muzeu în cadrul ansamblului.

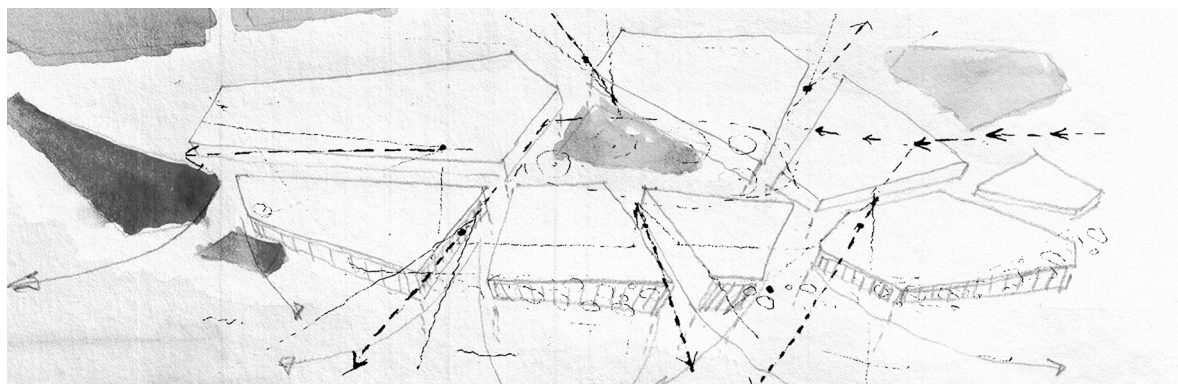
Definirea spațiilor interactive ce susțin procesul educațional.

Crearea de locuri de joacă pentru a instala un pol al comunității locale.

Plan de situație

Dezvoltare concept

Schiță preliminară

Spațiul public

Plan subsol

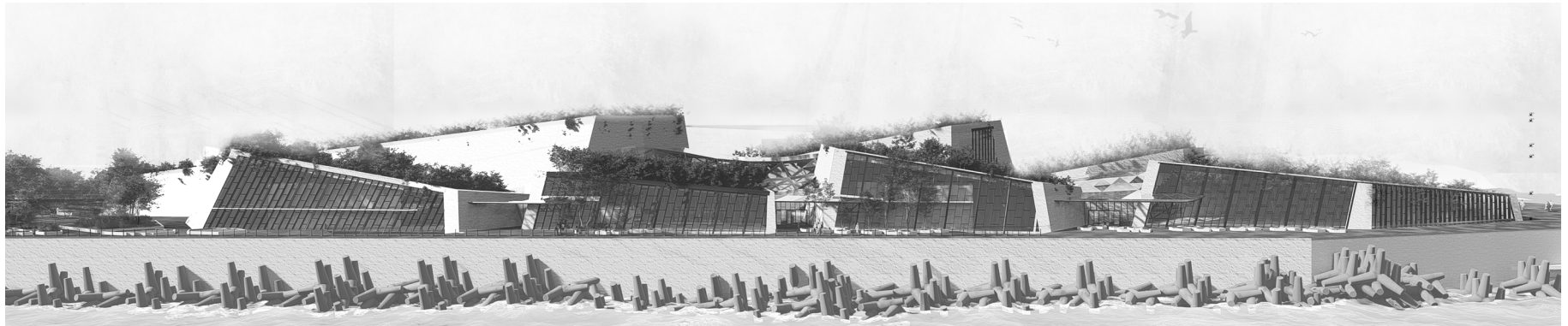

Vizualizare foaier

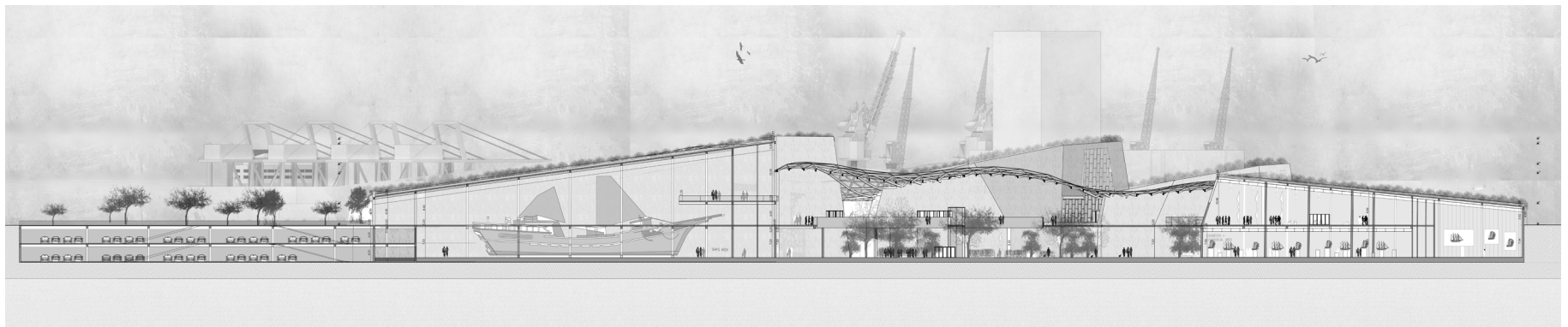

Plan parter

Fațadă principală

Secțiune longitudinală

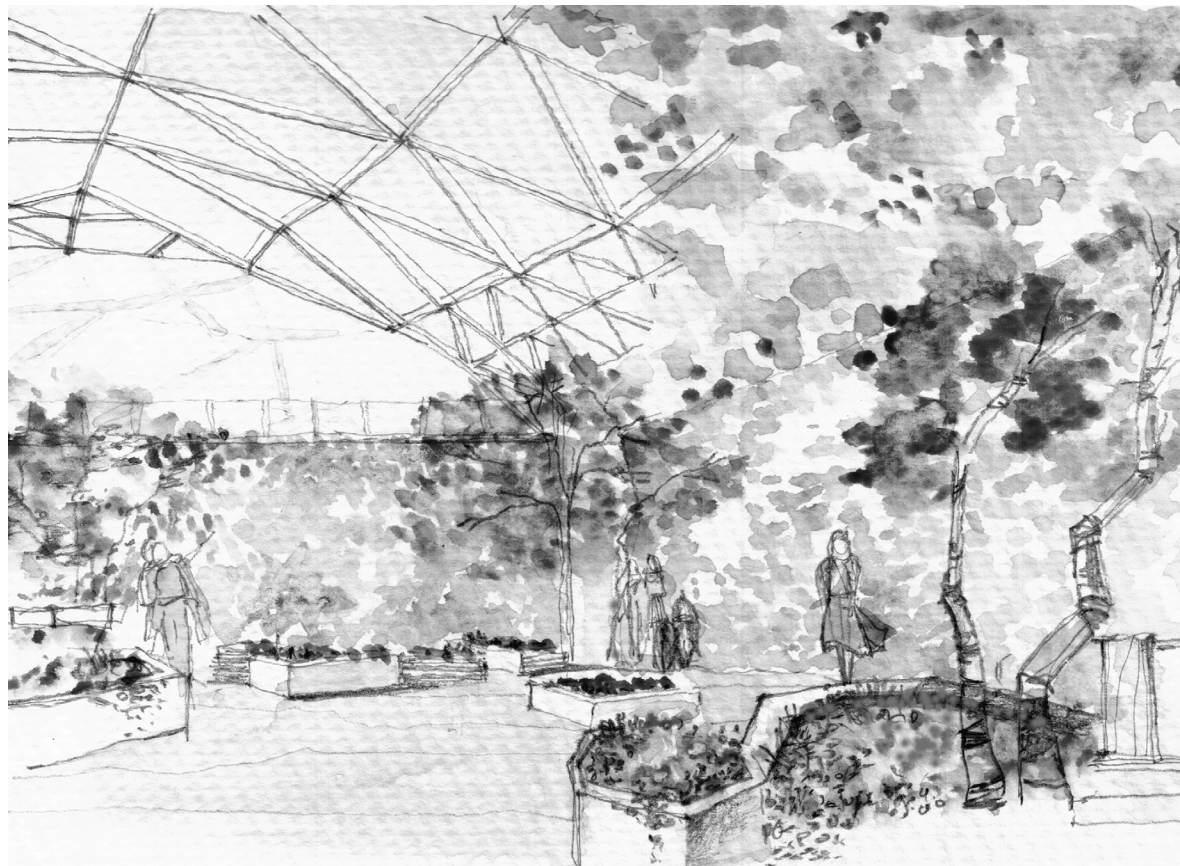

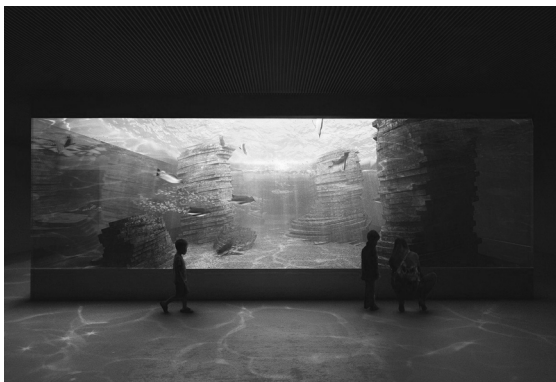
Aspecte cotidiene

Zone expoziționale

Schiță preliminară

Aspecte educaționale

Interacțiuni într-un cadru natural

Momente de loisir

Vizualizare foaier

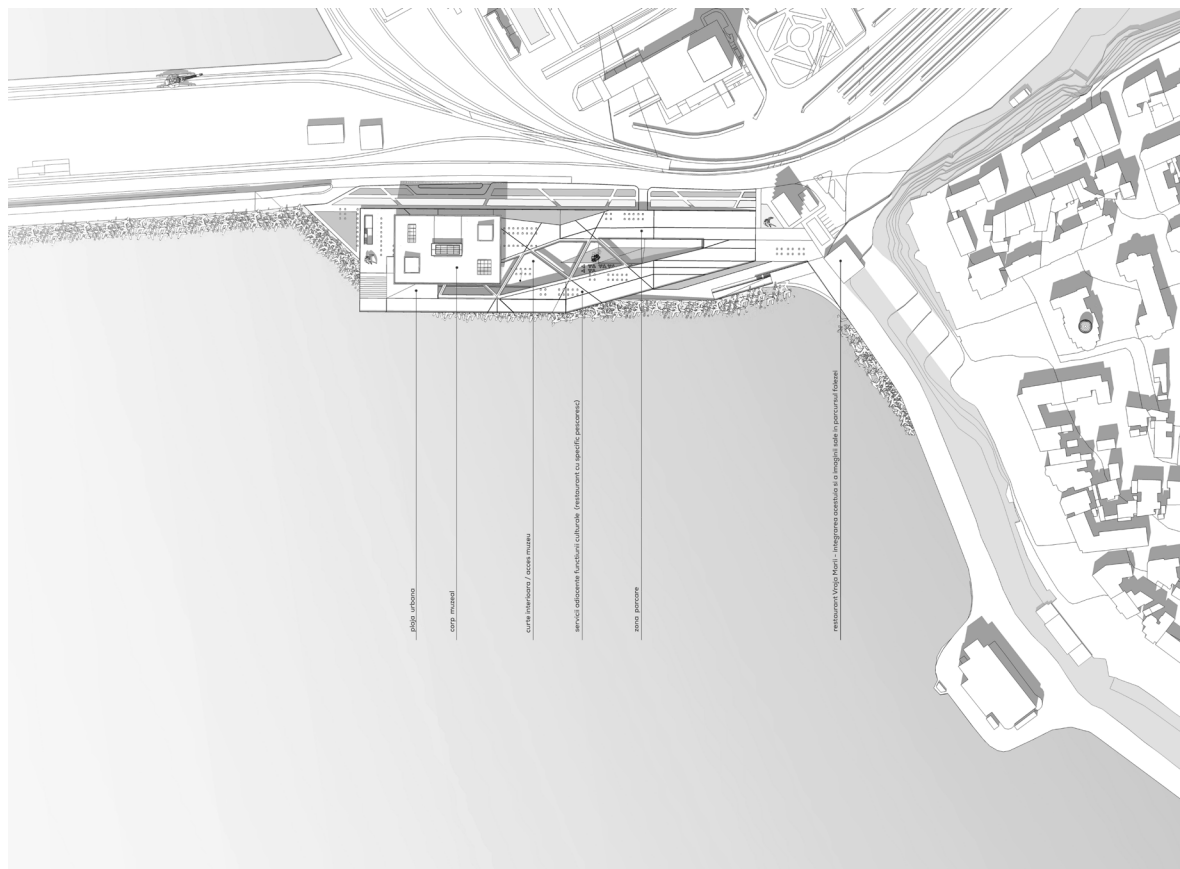

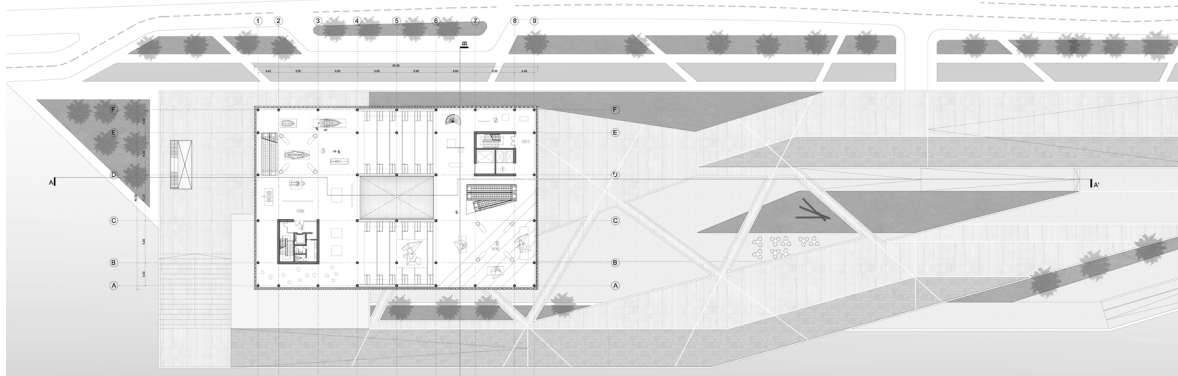

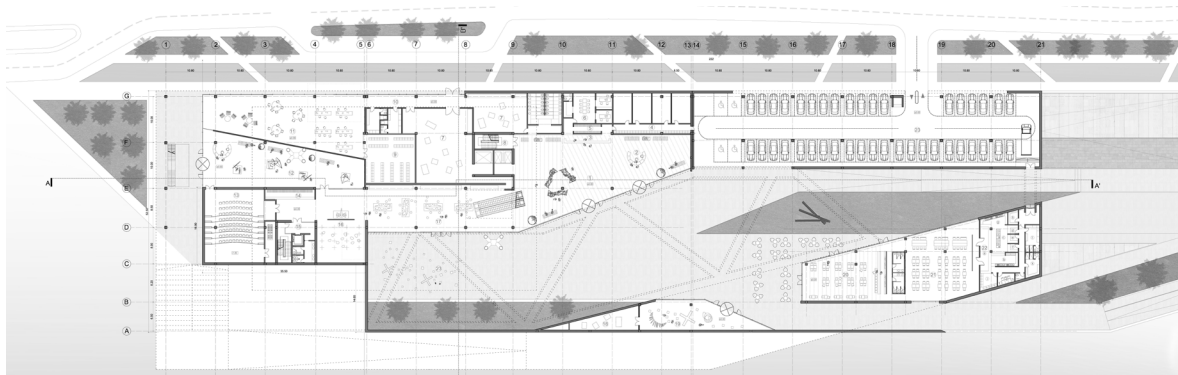
Imagine de ansamblu

Plan de situație

Plan etaj

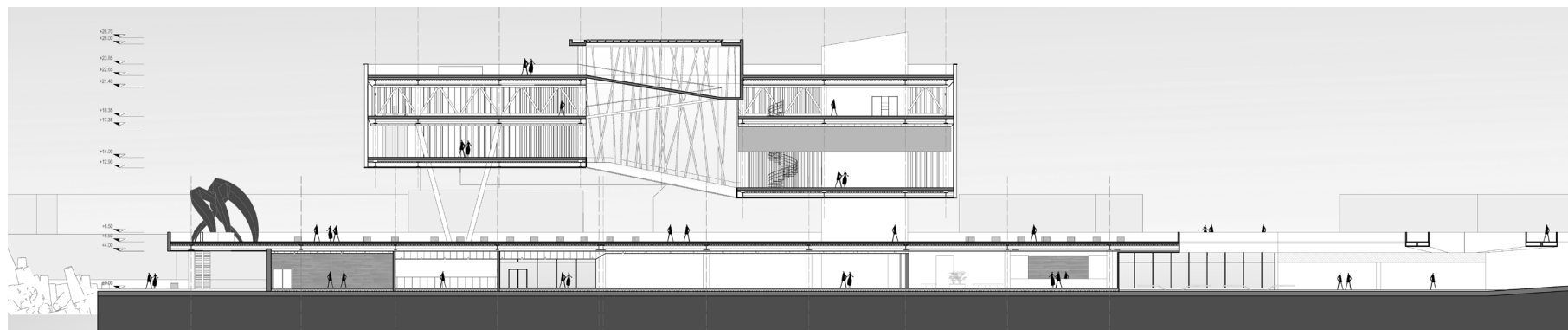
Plan parter

Dală urbană

Zonă acces

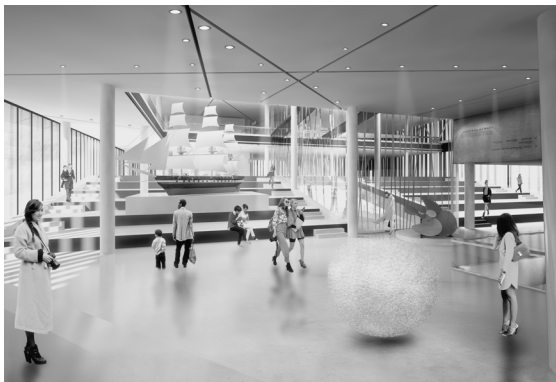
Secțiune longitudinală

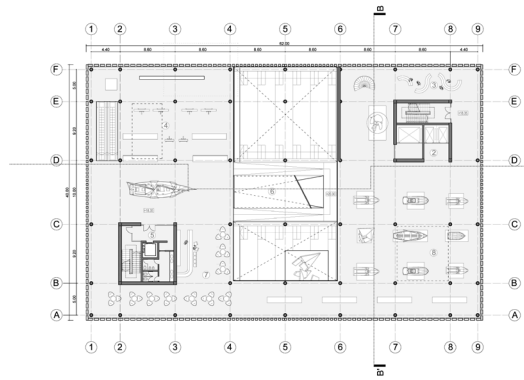
Fațadă principală

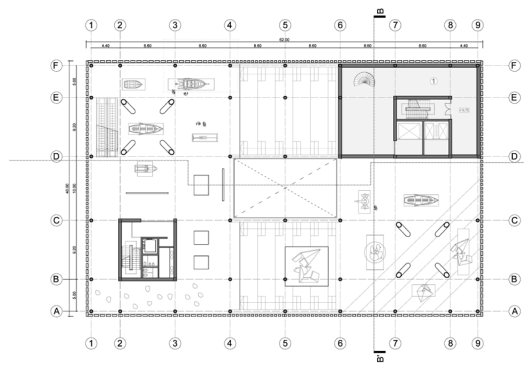
Spațiu de mediatecă

Vizualizare foaier

Plan etaj 1

Plan etaj 2

I.3.3 Ștefan Cătălin Munteanu

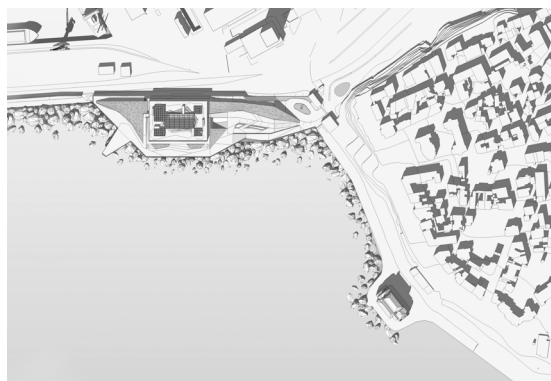
"

Constanța-1958

Primul acvariu public din România a fost inaugurat pe 1 Mai, 1958, pe promenada din fața Cazinoului. Acesta a reprezentat prima etapă din dezvoltarea Complexului muzeal de Științe ale Naturii. Clădirea acvariului a fost construită la începutul secolului XX cu funcțiunea de restaurant. Aceasta a intrat într-un proces de reorganizare pentru adăpostirea noii funcțiuni.

Acvariul din Constanța rămâne cea mai mare instituție din țară, cu acest profil, deși s-au deschis departamente similare și în alte locații. Clădirea prezintă peste 100 de specii (aproximativ 1300 de exemplare) adăpostite în 57 de bazine."

Proiectul urmărește updatarea actualui acvariu și transpunerea funcțiunii într-un nou centru marin. Volumul se axează pe folosirea spațiului public și pe integrarea discretă în cadrul natural. Se evită folosirea formelor monumentale, iar linia generală este cea de reverență față Cazinoul Constanța

Plan de situație

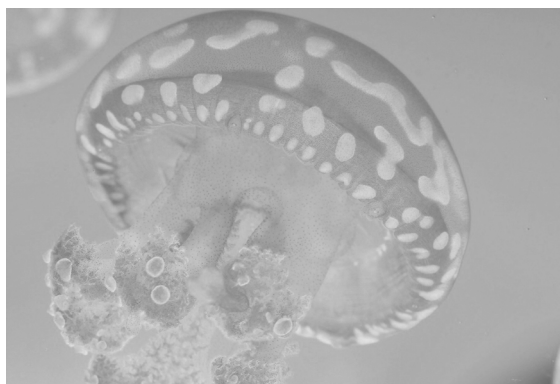
Vizualizare acvariu

Acvariile Mării Negre

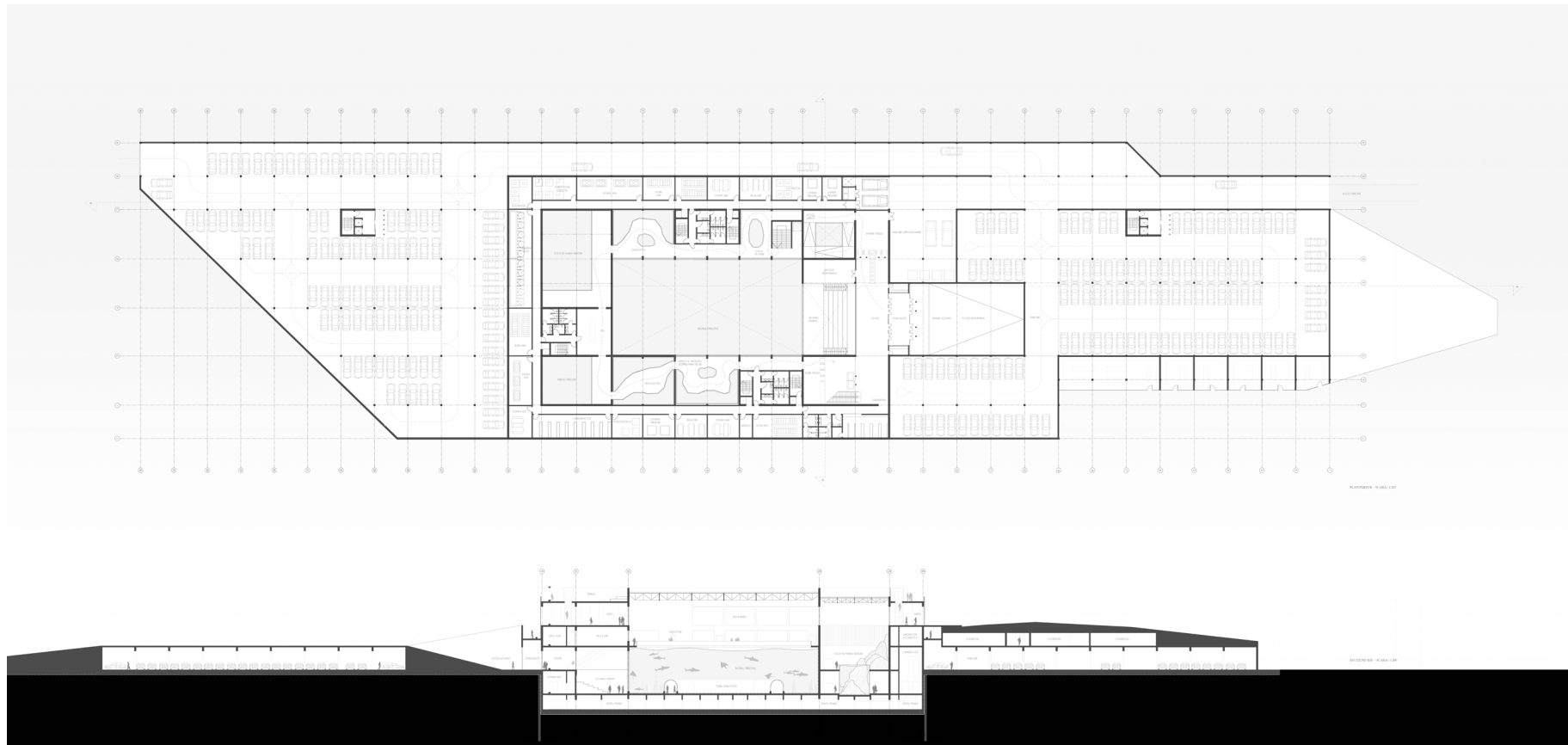
Vedere de ansamblu

Simbol

Zonă acces

Plan acvariu și secțiune

Simbol

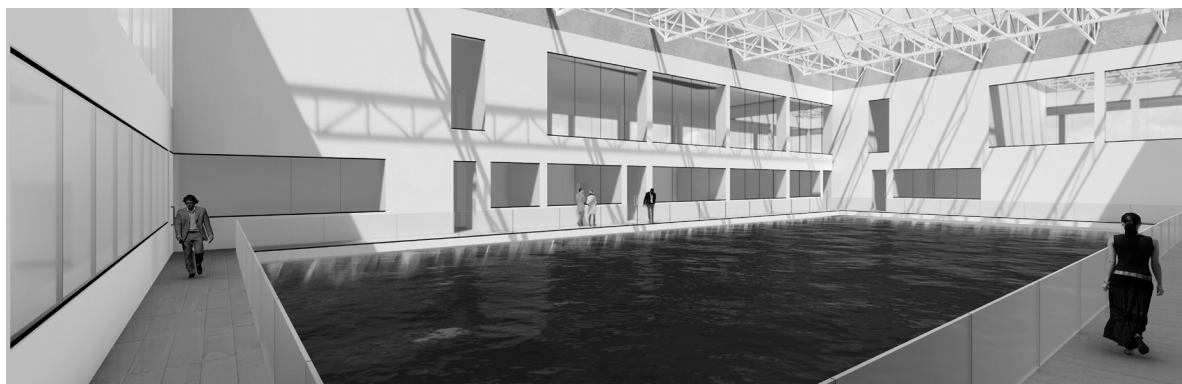
Zonă acces

Zonă acces

Volumetrie discretă

Bazin acvariu

J. Autori

Coordonator proiect

Irina Panait

Banca Mondială

Marcel Ionescu-Heroiu

Adina Vințan

Echipa

Ștefan Munteanu

Nicolae Petrencu

Alexandru Pomazan

Surse imagini

**Echipa ghidului de regenerare urbană pentru
peninsula Constanța:**

002, 004, 006

**Imaginile proiectelor de intervenție aparțin autorilor
acestora.**

Mulțumim acestora pentru munca și dedicarea lor.

**Restul imaginilor nu aparțin echipei și au fost
preluate de pe domenii publice.**

